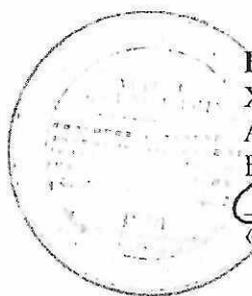

«Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» КсАҚ

ЕРЕЖЕ

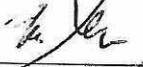
БЕКІТЕМІН

Х.Досмұхамедов атындағы
Атырау университетінің
Басқарма төрағасы - ректор
С.П.Идрисов
«127» 12 2023 ж.

ПЛАГИАТҚА ҚАРСЫ ЖҮЙЕ ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕ

Атырау 2023 ж.

 ATYRAU UNIVERSITY	Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті	Басылым: екінші
	Платнатқа қарсы жүйе туралы Ереже	2-бет, 15 беттен тұрады

	Лауазымы	Т.А.Ә.	Коды	Күні
Жасақтаған	АКТ әзірлеу және дамыту орталығы	Мендигалиев.Ж.Ж.		25.12.23
Келісілді	Академиялық мәселелер жөніндегі проректор	Чукуров А.Е.		25.12.23
Келісілді	Сапа мониторинг кеңсесінің жетекшісі	Кайшыгулова Ж.Т.		25.12.23
Келісілді	Заңгер	Куанов К.С.		25.12.23

 ATYRAU UNIVERSITY	Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті	Басылым: екінші
	Плагиатқа қарсы жүйе туралы Ереже	3-бет,15 беттен тұрады

Мазмұны

1	Жалпы ережелер	4
2	Терминдер мен анықтамалар	4
3	Нормативтік сілтемелер	5
4	Жұмысты тексерудің жалпы ережесі	5
5	Тексеру нәтижелері	6
6	Қорытынды ереже	7
7	Келісу, сақтау және тарату	8
8	Қосымша №1	9
9	Қосымша № 2	10
10	Қосымша№ 3	12
11	Қосымша№ 4	13
12	Қосымша № 5	14
13	Танысу парағы	15
14	Өзгерістер мен толықтыруларды тіркеу парағы	16

 ATYRAU UNIVERSITY	Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті	Басылым: екінші
	Плагиатқа қарсы жүйе туралы Ереже	4-бет, 15 беттен тұрады

1 Жалпы Ережелер

- 1.1 Осы ереже «Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті» КЕАҚ студенттері мен профессорлық-оқытушылар құрамының жазба жұмыстарын плагиатқа тексеруді қарастырады. Бұл ережеде дипломдық жұмыстарды (жобаларды), кандидаттық диссертацияларды (жобаларды), ғылыми жұмыстарды, сондай-ақ рефераттарды, курстық жұмыстарды (жобаларды) жарияланған бастауының заңсыз ұқсастық болмауын тексереді.
- 1.1.1 Ереже ұйымның білім беру және ғылыми қызметінің сапасын және тиімділігін арттыру мақсатында және жоғары деңгейдегі оқу, ғылыми – зерттеу жұмыстары дербестік орындауға бағыттталып енгізіледі.
- 1.1.2 Плагиат деп кошіру, парафразалау және жұмысты қорытындылау кезінде кез-келген нысанда дереккөздері сілтемелермен расталмаған жағдайда немесе сілтемелер болған жағдайда да, мәтіндердің ұқсастығын жасырудың болжамды әрекеттері ретінде мәтіндік бұрмалау барлық жұмыстың немесе оның басты бөлімдерінің көлемі мен сипаты орындау дербестігіне күмән келтіреді.
- 1.1.3 Плагиат болған жағдайда дипломдық жұмыстарды (жобаларды), магистрлік диссертацияларды (жобаларды), эсселерді, рефераттарды және курстық жұмыстарды (жобаларды) қорғауға және ғылыми мақаланы жариялауға, оқу-әдістемелік әдебиеттерді басып шығаруға рұқсат берілмеу негіз болады.

2 Терминдер мен анықтамалар

- 2.1 Осы Ережеде төмендегідей терминдер мен анықтамалар қолданылады:
- 2.1.1 **Плагиатқа қарсы жүйе** - құжаттардың заңсыз ұқсастықтарының болмауын тексеруге арналған ақпараттық жүйе.
- 2.1.2 **Әкімшілік** - плагиатқа қарсы жүйені басқаруға жауапты ЖОО-ның қызметкері.
- 2.1.3 **Жауапты оператор** – кафедра ішінде оқытушылардың қызметін үйлестіруді жүзеге асыратын плагиатқа қарсы жүйенің қолданушысы.
- 2.1.4 **Ұқсастық** - мәтіннің бөлігі интернет көздерінен немесе басқа автордың жұмысынан алынған.
- 2.1.5 **№1 ұқсастық коэффициенті**–ұқсастық деңгейін анықтайтын(пайызбен көрсетілген), белгілі бір көздерден табылған сөздер көлемі 5-тен аспауы қажет (Интернет-ресурс және деректер базасымен алмасу бағдарламасына қатысатын университеттің деректер базасы, басқа да университеттердің деректер базасы).
- 2.1.6 **№2 ұқсастық коэффициенті**- ұқсастық деңгейін анықтайтын(пайызбен көрсетілген), белгілі бір көздерден табылған сөздер көлемі 25-тен аспауы қажет (Интернет-ресурс және деректер базасымен алмасу бағдарламасына қатысатын университеттің деректер базасы, басқа да университеттердің деректер базасы).
- 2.1.7 **Ұқсастық есебі** - талданып отырған құжатта табылған ұқсастық туралы ақпаратты қамтитын плагиатқа қарсы жүйемен құрылған құжат.
- 2.1.8 **Жұмыстың өзіндік ерекшелігі**– бұл тексерілетін мәтін мен интернет-ресурстары ақпарат арасындағы айырмашылық деңгейін көрсететін критерий.
- 2.1.9 **Толық есеп** - нақты сөз және ұсыныстардың мәтін ұқсастығы және ұқсастық көздері көрсетілген мәтіннің бірегейлігі туралы жұмыс нәтижелерін тексеру мәліметтері.
- 2.1.10 **Қысқа есеп** - мәтіні ұқсастырылған көздер тізімі көрсетілген мәтіннің бірегейлігі туралы жұмыс нәтижелерін тексеру мәліметтері.

 ATYRAU UNIVERSITY	Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті	Басылым: екінші
	Плагиатқа қарсы жүйе туралы Ереже	5-бет, 15 беттен тұрады

3 Нормативтік сілтемелер

- 3.1 "Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің жалпыға міндетті стандарттары," Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы;
- 3.1.1 "Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы " Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі №152 бұйрығы;
- 3.1.2 "Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы №595 бұйрығы;
- 3.1.3 Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің № 025 "Білім алушыларды қорытынды аттестаттаудан өткізу туралы ереже" (бекітілген күні: 13.01.2023 ж);
- 3.1.4 Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің №116 Білім алушылардың ағымдағы үлгерімін, аралық бақылаудан өткізу туралы ереже (бекітілген күні:21.01.2021 ж);
- 3.1.5 Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің №077 "Білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау (бағалаудың медианасын қолдану арқылы стандарты) туралы ереже" (бекітілген күні: 31.08. 2021 ж);
- 3.1.6 Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің Академиялық адалдық Кодексі, (бекітілген күні:16.07. 2020 ж);
- 3.1.7 Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің Академиялық саясаты. (бекітілген күні: 31.08. 2021 ж);
- ### 4 Жұмысты тексерудің жалпы ережесі
- 4.1 Жұмысты тексеру Плагиатқа қарсы жүйенің негізінде тексеріледі. Плагиатқа қарсы жүйеге Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университетінің қызметкерлері мен білім алушылары ғана қатыса алады. Жұмыстарын StrikePlagiarism, Антиплагиат.ru.(платонус) жүйесі арқылы тапсыра алады.
- 4.1.1 Профессор-оқытушылар құрамы жазба жұмыстарын StrikePlagiarism бағдарламасы арқылы тексерістен өткізу үшін, кафедрадағы жауапты операторға жұмысын тапсырады. Жауапты оператор АКТ әзірлеу және дамыту орталығының маманынан рұқсат кілтін алу арқылы жұмыстарды тексереді.
- 4.1.2 Жұмыс авторы қарасты кафедрадағы жауапты операторға жұмысты қорғау күнінен 30 (отыз) күнге дейін кешіктірмей «Плагиатқа қарсы» жүйесі арқылы тексеру үшін жазбаша жұмыстарды, диплом жұмысын (жоба) және магистрлік жұмысты (жоба), ғылыми мақала, оқу-әдістемелік әдебиеттер жібереді. Жазбаша жұмыстарды тапсыру туралы тіркеу журналына тіркейді (№1 қосымша).
- 4.1.3 Білім алушылардың диссертациялық жұмыстары, дипломдық жұмыстары, эссе, реферат, курстық жұмыстары - Strikeplagiarism, Антиплагиат.ru.(платонус) бағдарламалары арқылы тексеріледі. Тексеру барысында жұмыстар белгіленген коэффициенттерге сәйкес келуі тиіс.
- 4.1.4 Жұмыстың мәтіні ғылыми жетекшімен бекітілгеннен кейін, білім алушы Антиплагиат.ru. (платонус) жүйесіне жүктей алады. «Плагиатқа қарсы» жүйесінде өз тіркеу жазбасы арқылы алғашқы 24 сағат ішінде немесе қорғау күніне дейін 30

 ATYRAU UNIVERSITY	Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті	Басылым: екінші
	Плагиатқа қарсы жүйе туралы Ереже	6-бет, 15 беттен тұрады

- (отыз) жұмыс күнінен кешіктірмей DOC және DOCX (Microsoft Word) форматында мәтінді енгізе отырып түпнұсқалықты тексеру қажет.
- 4.1.5 Тексеруге (соның ішінде басты беті, мазмұны, тізімі, кестелер тізімі, графиктер, суреттер және т.б.) библиография және мүмкін болатын қосымшалар, жұмыстың толық мәтіні жатады.
- 4.1.6 Плагиатқа қарсы жүйеге жүктелетін мәтінді қасақана бұрмалау, атап айтқанда, мәтін фрагменттері жұмысын жүктеу кезіндегі рұқсаттама, ауыстыру прифті, басқа әліпбилердің рәміздерін пайдалану, сөздердің рәміздерін өзгерту тәртiбi, рәміздер бөлігіндегі мәтіннің айырылуы және т.б., білім алушыға тәртiптiк шаралар мен қорғауға жол бермеу үшін қолдануға қатысты негіз болып табылады.
- 4.1.7 Жұмысты тексеру нәтижесі ұқсастық есебі болып табылады: толық есеп (Қосымша № 2) және қысқа есеп (Қосымша № 3).
- 4.1.8 Қайта тексеру жағдайында университет білім алушының өтініші бойынша кафедрада құрылған комитет шешіміне сәйкес ақылы тексеруге рұқсат береді. (Қосымша №4, қосымша №5)
- 5 Тексеру нәтижелері**
- 5.1 Ұқсастық есебі жұмыстың тексеру нәтижесі болып табылады (Қосымша № 4). Ол плагиатқа қарсы жүйесінің көмегімен генерацияланады, жүйедегі жұмысты тексерудің кезекті коды қамтиды.
- 5.1.1 Оператор жұмыс қабылдау кезінде тексеруге тиіс:
- 5.1.2 Плагиатқа қарсы жүйесінде тексеруге жіберілген және білім алушының ғылыми жетекшіге ұсынылған, электрондық және баспа нұсқасы арасындағы мәтін сәйкестігін салыстыру керек.
- 5.1.3 Егер тексеру нәтижесінде сәйкессіздік табылса, онда оператор келесі 24 сағат ішінде білім алушыға бұл туралы хабардар етуі тиіс. Бұдан әрі білім алушыға жауапты операторына жұмысының дұрыс нұсқасын ұсыну үшін 24 сағат беріледі.
- 5.1.4 Оператор келесі 24 сағат ішінде жұмысты тексеру нәтижесі туралы хаттама басып шығарады. Бұдан әрі білім алушы хаттаманы комиссия мүшелеріне ұсынуы тиіс. Әрбір кафедра кемінде үш адамнан тұратын комиссия құруы тиіс.
- 5.1.5 Ғылыми жетекші мен комиссия мүшелері толық есеппен танысуға міндетті және оның негізінде жұмысты қорғауға рұқсат беру туралы шешім қабылдауы тиіс.
- 5.1.6 Ұқсастық есебін талдай отырып, ғылыми жетекші мен комиссия мүшелері атап айтқанда, жұмыстың мақсаты мен сипаты, саны мен түрі, қолданылған әдебиеттер, осы көздерінің мәтіні және пайдалану тәсілі және т.б. назарға ала отырып, мәтіннің ерекшелігіне қарай жеке бағалайды.
- 5.1.7 Бакалавр үшін дипломдық жұмыс-жобаны тексеру барысында, №1 ұқсастық коэффициентінің мәні 50% асса, ал №2 ұқсастық коэффициентінің мәні 10% деңгейден асып, ал өзіндік ерекшелігі 55%-65% болған жағдайда жұмысты толығымен қайта өңдеуге тура келеді (Strikeplagiarism). Егер өзіндік ерекшелігі 75% және одан жоғары болған жағдайда дипломдық жұмыс-жобаны (Antiplagiarism.ru.) қорғауға жіберіледі.
- 5.1.8 Магистрлік диссертациялар (жоба) тексеру барысында, №1 ұқсастық коэффициентінің мәні 25% деңгейден асса, ал № 2 ұқсастық коэффициентінің мәні 5% асса, онда диссертациялық жобаны мұқият талдау қажет (Strikeplagiarism). Ал, өзіндік

 ATYRAU UNIVERSITY	Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті	Басылым: екінші
	Плагиатқа қарсы жүйе туралы Ереже	7-бет, 15 беттен тұрады

- ерекшелігі 75% және одан жоғары болған жағдайда жұмыс (Антиплагиат.ru.) қорғауға жіберіледі.
- 5.1.9 Реферат, эссе тексеру барысында, №1 ұқсастық коэффициентінің мәні 40% деңгейден, №2 ұқсастық коэффициентінің мәні 25 % аспаған жағдайда немесе өзіндік ерекшелігі 65% және одан жоғары болған жағдайда реферат, эссе (Антиплагиат.ru.) қорғауға жіберіледі
- 5.1.10 Монография тексеру барысында, № 1 ұқсастық коэффициентінің мәні 20% деңгейден асса, №2 ұқсастық коэффициентінің мәні 20 % асса, онда монографияны мұқият қарау қажет (Strikeplagiarism). Ал, жұмыстың өзіндік ерекшелігі 85% болуы қажет (Антиплагиат.ru.).
- 5.1.11 Педагогикалық ұжымның оқу-әдістемелік әдебиеттерін плагиат үшін бағалау критерийлері: егер жұмыста №1 ұқсастық коэффициентінің мәні -30%, № 2 ұқсастық коэффициентінің мәні -10% артық қарыздар болмаса (Strikeplagiarism), жұмыстың өзіндік ерекшелігі кемінде 75% (КО) (Антиплагиат.ru.). Егер жұмыста 30%-дан астам дәйексөздер (ҰК) болмаса. Барлық дәйексөздер дұрыс пішімделсе, ескертулер бар.
- 5.1.12 Курстық жұмысты/жобаны тексеру барысында №1 ұқсастық коэффициентінің мәні - 50% деңгейден, ал №2 ұқсастық коэффициентінің мәні -10%; ал жұмыстың өзіндік ерекшелігі 55%-65% болған жағдайда жұмысты толығымен қайта өңдеуге тура келеді. Егер өзіндік ерекшелігі 75% және одан жоғары болған жағдайда курстық жұмыс/жобаны қорғауға жіберіледі (Антиплагиат.ru.).
- 5.1.13 Егер нәтиже теріс болса, студент академиялық мәселелер жөніндегі проректорға жұмысты қайта тексеруге мүмкіндік беруі туралы жазбаша өтініш жазуы қажет. Өтініш жазғаннан кейін, ақылы түрде жұмыстары қайта тексеріледі.
- 5.1.14 Егер жұмыс пен ұқсастық есебі қабылданса, жұмыс қорғауға жіберіледі және плагиатқа қарсы жүйесінің рәсімі аяқталады, болмаған жағдайда жұмыс келесі жылға қалады.
- 5.1.15 Комиссия мүшелері жұмысты қорғауға рұқсат беруге барлық хаттамаларға қол қоюы тиіс. Бұл құжаттар білім алушының кафедраға ұсынылған жұмысына тіркелуі тиіс
- 6 Қорытынды ереже**
- 6.1 ҚБЕ-не енгізілетін өзгерістер ОІЖП рұқсатымен жүзеге асырылады және оның қолының қойылуымен құжатталып, бекітіледі. Түпнұсқаға және есепке алынған жұмыс даналарына өзгерістер мен толықтырылулардың енгізілуі Ережелерді жасау тәртібі талаптарына сай жүргізіледі.
- 6.1.1 Түпнұсқаға және есепке алынған жұмыс даналарына өзгерістер мен толықтырылулар енгізуге ҚББ жауапкершілікте болады.
- 6.1.2 Ережені ҚББ үш жылда 1 рет қайта қарап отырады
- 6.1.3 Мекеменің және құрылымдық бөлімдердің атаулары өзгерген жағдайда Ереже ауыстырылады
- ҚБЕ-не өзгерістер мен толықтырулар енгізуге негіз бола алады:
- зандық күші бар нормативті-құқықтық актілерге енгізілген жаңартулар мен өзгерістердің болуы;
 - басқарма төрағасы-ректор бұйрықтары;
 - құрылымдық бөлімдер арасындағы міндеттердің қайта бөлінуі;
 - құрылымдық бөлімдердің қайта құрылуы;

 ATYRAU UNIVERSITY	Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті	Басылым: екінші
	Плагиатқа қарсы жүйе туралы Ереже	8-бет, 15 беттен тұрады

-ҚББ мен ОІЖП-дің рұқсат етілген, өзгертулердің себептері көрсетілген қызметтік хаты.

- 6.1.4 Ереже ауыстырылған жағдайда өз күшін жойған Ережелердің университеттегі барлық даналары алынады және жаңасымен ауыстырылады.
- 6.1.5 Ескірген, күшін жойған Ережелерді жинап алуға және жаңасымен ауыстыруға АКТ әзірлеу және дамыту орталығы мен СМК қызметі жауапты.
- 7 Келісім алу, сақтау және тарату**
- 7.1 Қазақстан Республикасы нормативті-құқықтық актілері талаптарына сай жасалуын СМК қызметі жүзеге асырады.
- 7.1.1 Ережені ҚББ дайындап, жасайды.
- 7.1.2 Ереже келісімімен жасалады:
- ОІЖП;
 - СМК қызметінің бастығымен;
 - заң кеңесшісімен.
- 7.1.3 Ережені Басқарма төрағасы - ректор бекітеді және оның күшін жоюына дейін қолданыста болады.
- 7.1.4 Ереженің түпнұсқасы СМК қызметінде сақталады.
- 7.1.5 Ереженің тіркеуге алынған жұмыс даналарын тиісті бөлімдерге жеткізуді СМК қызметі жүзеге асырады.
- 7.1.6 Құрылымдық бөлімдегі Ережелердің тіркеуге алынған жұмыс даналарын сақтауға ҚББ жауапты.

 ATYRAU UNIVERSITY	Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті	Басылым: екінші
	Плагиатқа қарсы жүйе туралы Ереже	9-бет, 15 беттен тұрады

Қосымша №1

Есеп журналы №1

«Плагиатқа қарсы» жүйеге жүктеу үшін жауапты операторға жазбаша жұмыс тапсыру туралы

№	Автор	Атауы	Ғылыми жетекші	Бөлімшелер: Кафедра	Құжат түрі	Күні	Қолы
1							
2							
3							

Оператор:Аты-жөні

Күні:

 ATYRAU UNIVERSITY	Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті	Басылым: екінші
	Плагиатқа қарсы жүйе туралы Ереже	10-бет, 15 беттен тұрады

Қосымша № 2

Толық есеп

Тақырып
.docx
Авторы
Бөлімше

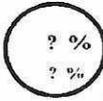
Ғылыми

Мәтінді басқарудың ықтимал әрекеттерінің тізімі

Бұл бөлімде талдау нәтижелерін өзгертуге бағытталған мәтінге енгізілген өзгерістер туралы ақпаратты таба аласыз. Басып шығарылған немесе файлдағы құжаттың мазмұнын бағалайтын адамға көрінбейді, бұл мәтінді талдау кезінде салыстырылған тіркестерге әсер етеді (болжалды қателер тудырады) қарыздарды жасырады, сонымен қатар ұқсастық туралы есепте құндылықтарды бұрмалайды. Өзгерістер қасақана ма, жоқ па, соны бағалау керек.

Әріптерді ауыстыру		?
Аралықтар		?
Шағын көшіріктер		?
Ақ белгілер		?
Парафразалау (SmartMarks)	?	?

Қарыз алу мөлшерлемесі

 ҰК1	 ҰК2	 ДК
?	?	?
Жедел көрсеткіштің мәнін білдіретін мөлшер	Ғылыми қарыз алу	Талдау нәтижесі

Тізім бойынша айналдырып, әсіресе SC 2-ден (бөлінген қалың шрифтпен) түскен үзінділерді талдаңыз. «Mark Fragment» сілтемесін пайдаланыңыз және олар құжатта (ұқсастықтармен) шашыраған қысқа фразалар, бір-біріне жақын көптеген қысқа сөйлемдер (мозаикалық плагиат) немесе дереккөзді (ікелей плагиат) көрсетпеген кең фрагменттерді қараңыз.

Топ 10 үзінділері

Мәтіннің түсі

РЕТТІК
НӨМІР ТАҚЫРЫП НЕМЕСЕ ДЕРЕККӨЗДІҢ АТЫ (ДЕРЕКҚОР)

БІРДЕЙ СӨЗДЕРДІҢ САНЫ

Назар аударыңыз: жоғары коэффициенттер автоматты түрде плагиат емес.
Баяндаманы уәкілетті адам талдауы керек.

RefBooks дерекқорынан (? %)			
РЕТТІК НӨМІР	ТАҚЫРЫП	БІРДЕЙ СӨЗДЕРДІҢ САНЫ	
жергілікті дерекқордан (? %)			
РЕТТІК НӨМІР	ТАҚЫРЫП	БІРДЕЙ СӨЗДЕРДІҢ САНЫ	
дерекқор алмасу бағдарламасынан (? %)			
интернеттен (? %)			

 ATYRAU UNIVERSITY	Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті	Басылым: екінші
	Плагиятқа қарсы жүйе туралы Ереже	11-бет, 15 беттен тұрады

Айр Астана — Қазақстан Республикасының негізгі әуекомпаниясы. Компанияның негізгі акционерлері Қазақстан Үкіметі мен Британдық BAE Systems, оның 51% Қазақстан Үкіметіне, ал 49% BAE еншісінде. Үшү қауіпсіздігі және жолаушыларға жоғарғы сапалы қызмет көрсету әуекомпанияның басты мақсаттары болып табылады. Эйр Астана — ХӘКА-ның (Халықаралық Әуе Көлігі Ассоциациясы) толық мүшесі, Азия-Тынық мұхит аймағының қауымдастығының (ААРА) толық құқықты мүшесі. Қазақстандағы ЕАҚА (Еуропалық Авиация Қауіпсіздігі Агенттігі) JAR 145 куәландырған ұшақтарға техникалық қызмет көрсететін жалғыз әуекомпания.

VIII ғасыр ермәни тарихшісі Qevond Xazar тайфалары ілә әрәбләрін тоққушмасудан мәлумат верәкән Атәи-Бақан әразисини адми чәкир. Сара Ашурбәyli бу мәлумата истинад едәрәк bildirir ki, "Atәi" sözü "atәş" sözüндәndi. Söз isә "Baқanın atәşleri мәnasını verir". dBütün ehtimallara baxmayaraq, Baki sözüniñ tarixi ilә reallıǵa әn yaxın olan variant fars dilindән yaranan "Badi Kubә" sözüniñ birlәşmәsindән yaranmasıdı. Fars dilindән tәrcümәdә "Külәklәр şәbәri" мәnası verән bu sözüniñ мәhz Bakıniñ asl tarixiniñ olmasını bir çox tarixçilər tәsdiq edir. Rus vә Avropa säyyahlarıniñ bir çoxlarıniñ әsәrlәrinдә Baki әdi müxtәlif Cür tәqdim olunur. Mәsәлән, XVII әsirdә Qarıs BaCa, Adjam Oleari Bakıie kimi tәqdim etmişdär. İslam dini fәlsәfәsindә Allahı 99 mübarәk adınıñ 96-Cısınıñ әl-Bakiy olması da мәлумdur. On birinCi imam Hz.Hәsән Әsgәrinin oǵlu Hz.Mehdiñin (Sabibi-Zaman) özәl adlarından biri dә мәhz Hz.Bakıyyәtullahdır. Burada "Bakiy" etnonimi әlbәttә ki, әbәdi мәnasındadır. Baki sözü әrәbCә

 ATYRAU UNIVERSITY	Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті	Басылым: екінші
	Плагиатқа қарсы жүйе туралы Ереже	12-бет, 15 беттен тұрады

Қосымша № 3

Қысқа есеп

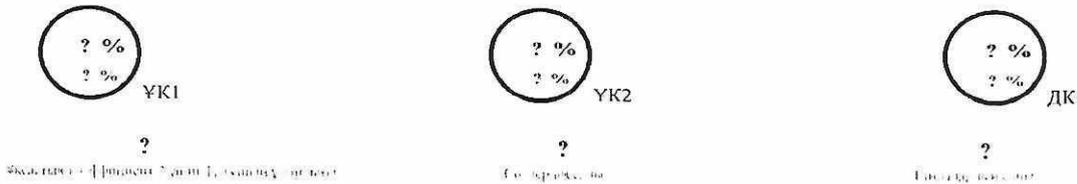
Тақырып
 .docx
 Авторы: ғылым
 Белімше

Мәтінді басқарудың ықтимал әрекеттерінің тізімі

Бұл бөлімде талдау нәтижелерін өзгертуге бағытталған мәтінге енгізілген өзгерістер туралы ақпаратты таба аласыз. Басып шығарылған немесе файлдағы құжаттың мазмұнын бағалайтын адамға көрінбейді, бұл мәтінді талдау кезінде салыстырылған тіркестерге әсер етеді (болжалды қателер тудырады) қарыздарды жасырады, сонымен қатар ұқсастық туралы есепте құндылықтарды бұрмалайды. Өзгерістер қасақана ма, жоқ па, соны бағалау керек.

Әріптерді ауыстыру		?
Аралықтар		?
Шығын кеңістіктер		?
Ақ белгілер		?
Параграфназарлар (SmartMarks)		?

Қарыз алу молшерлемесі

Тізім бойынша айналдырып, әсіресе SC 2-ден (бөлінген қалың шрифтпен) түскен үзінділерді талдаңыз. «Mark Fragment» сілтемесін пайдаланыңыз және олар құжатта (ұқсастықтармен) шашыраған қысқа фразалар, бір-біріне жақын көптеген қысқа сөйлемдер (мозаикалық плагиат) немесе дереккөзді (тікелей плагиат) көрсетпеген кең фрагменттерді қараңыз.

Топ 10 үзінділері

Мәтіннің түсі

РЕТТІК НӨМІР ТАҚЫРЫП НЕМЕСЕ ДЕРЕККӨЗДІҢ URL (ДЕРЕКҚОР)

БІРДЕҢ СӨЗДЕРДІҢ САНЫ

Назар аударыңыз: жоғары коэффициенттер автоматты түрде плагиат емес. Баяндаманы уәкілетті адам талдауы керек.

RefBooks дерекқорынан (? %)		
РЕТТІК НӨМІР	ТАҚЫРЫП	БІРДЕҢ СӨЗДЕРДІҢ САНЫ
жергілікті дерекқордан (? %)		
РЕТТІК НӨМІР	ТАҚЫРЫП	БІРДЕҢ СӨЗДЕРДІҢ САНЫ
дерекқор алмасу бағдарламасынан (? %)		
интернеттен (? %)		

 ATYRAU UNIVERSITY	Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті	Басылым: екінші
	Плагиатқа қарсы жүйе туралы Ереже	13-бет, 15 беттен тұрады

Қосымша № 4

Студенттің жұмыс түп нұсқалығы туралы өтініші

.....
Студенттің аты жөні

.....
Студент кітапшасының нөмірі:

Мен мәлімдеймін, ғылыми жұмыс:

- 1) Менің қатысуыммен дайындалды, және:
 - А. Авторлық құқық туралы заңға сәйкес тұлғалардың авторлық құқықтарын бұзбайды.
 - Б. Жоғары білім туралы дипломды алу немесе ғылыми дәреже алу үшін негіз ретінде толық немесе ішінара пайдаланылмаған.
- 2) Сонымен қатар, менімен ұсынылған тексеру үшін жұмысымның электрондық нұсқасы баспа жұмысымен сәйкес келетінін мәлімдеймін.
- 3) Осымен мен, университет студентінің құқықтары мен міндеттері туралы және ғылыми жұмыстардың түпнұсқалық тексеруіне қатысты ережесінен таныстым. Сондықтан мен мәлімдеймін, Университеттің плагиатқа қарсы рәсімдеріне сәйкес, менің жазбаша жұмыстарымды өңдеуге, сондай-ақ осы жұмыстарды Университеттің плагиатқа қарсы қағидаларына және рәсімдеріне сәйкес плагиатқа қарсы жүйесінің деректер базасына мұрағаттауға келісемін.
- 4) Менің жұмысымның бастапқы тексерілуі шығынын университет өз мойнына алатынын, егер менің жұмысым жоғарыда көрсетілгендей шарттарды бұзса, қайта тексеруге жіберу шығыны өз тарапымнан болатыны туралы хабардармын және шығынды жабуға дайынмын.

.....
Күні

.....
Қолы

Ғылыми жетекшінің аты-жөні:

 ATYRAU UNIVERSITY	Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті	Басылым: екінші
	Плагиатқа қарсы жүйе туралы Ереже	14-бет, 15 беттен тұрады

Қосымша № 5

Жұмысты қорғауға рұқсат беру туралы хаттама.

Ұқсастық Есебінің толық нәтижесімен тапысқанымды растаймын.

Автор:

Мамандығы:

Ұқсастық Есебі тексерілгеннен кейін мынадай қорытынды жасалды:

- Ұқсас анықталған жұмыс заңды болып табылады және плагиат болып табылмайды. Осылайша жұмыс тәуелсіз және қорғауға қабылданады.
- Ұқсас плагиат болып табылмайды, бірақ табылған дәйексөз саны 50% жұмыс көлемін қамтиды. Осылайша жұмыс түзетілуі тиіс.
- Анықталған ұқсастық жұмысты заңсыз жасайды және плагиатқа залалын тигізеді. Осылайша, жұмысты одан әрі қорғауға рұқсат етілмейді.
- Ғылыми жұмыстар болжамды әрекеттерін жасыру кезінде алдын ала жасалған мәтіндік бұрмалауды қамтиды. Осылайша жұмыс қорғауға жіберілмейді.
- Растау:

.....

Комиссия төрағалары..... Аты-жөні

..... Аты-жөні

..... Аты-жөні

Оператор:Аты-жөні

Күні:

**ATYRAU
UNIVERSITY**

Халел Досмұхамедов атындағы
Атырау университеті

Басылым: екінші

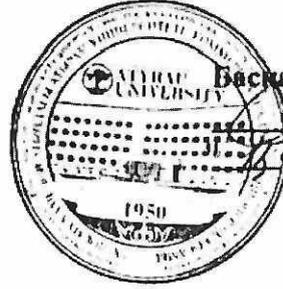
Плагиатқа қарсы жүйе туралы Ереже

16-бет, 16 беттен тұрады

ӨЗГЕРТУЛЕР МЕН ҚОСЫМШАЛАРДЫ ТІРКЕУ ПАРАҒЫ

№ р/н	Бөлім №, бөлімше, тармақ, СМЖ тармақшасының құжаты	Өзгерту енгізілген күн	Негізі (№, бұйрық күні)	Өзгерту енгізілген күн	Өзгеріс енгізген тұлғаның қолы
1.	5.1.7 тармағында Болжамдар үшін негізінде жасалған нормалар 75% көлемде болмауы тиіс.	24.12.2023	27.12.2023	11.03.2025	Мендіржанов М.
2.	5.1.8 тармағында магистрлік диссертация үшін НҚН негізінде жасалған нормалар 75% көлемде болмауы тиіс.	24.12.2023	27.12.2023	11.03.2025	Мендіржанов М.
3.	5.1.9 тармағында реферат, эссе тақырып бағалауына НҚН негізінде жасалған нормалар 75% көлемде болмауы тиіс.	27.12.2023	27.12.2023	11.03.2025	Мендіржанов М.
4.	5.1.10 тармағында магистрлік үшін НҚН негізінде жасалған нормалар 75% көлемде болмауы тиіс.	27.12.2023	27.12.2023	11.03.2025	Мендіржанов М.
5.	5.1.11 тармағында оқу зерттеушілік жұмыс үшін НҚН 75% көлемде болмауы тиіс.	27.12.2023	27.12.2023	11.03.2025	Мендіржанов М.
6.	5.1.12 тармағында Курс жұмыс / эссе жұмыс тақырып үшін НҚН 75% көлемде болмауы тиіс.	27.12.2023	27.12.2023	11.03.2025	Мендіржанов М.

"Х.ДОСМУХАМЕДОВ АТЫНДАҒЫ АТЫРАУ УНИВЕРСИТЕТІ" КеАҚ

Басқарма төрағасы - ректор

С. Идрисов

09 2025 ж.

2025-2026 ОҚУ ЖЫЛЫ БОЙЫНША АҚЫЛЫ НЕГІЗДЕ КӨРСЕТІЛЕТІН
ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ БАҒА КӨРСЕТКІШІ

Қызмет атауы	Төлеуге , теңгемен
Емтиханды бір рет қайта тапсыру құны	4 000
Антиплагиат	2 000

Академиялық сұрақтар бойынша проректор
проректор

А. Чукуров

Бас есепші

Р. Исмагамбетова